

[Schovelin.]

Stade, stod ganske hævet over de forskellige Næringsvejes Interessekrav, er man nu, som man saa ofte eller gennemgaaende gør det, gaaet den Vej at spørge alle dem, som har Skoen paa, om, hvor den trykker. Men til Gengæld synes jeg, at vi savner Skomagere i disse Kommissioner, Skomagere, der, naar de har faaet at vide, hvor Skoen trykker, kan rette den, saaledes at den bliver en brugelig Sko.

Dette rent nationaløkonomiske, rent almensamfundsmæssige Synspunkt har ikke været stærkt repræsenteret i Næringslovskommissionen, men man har heller ikke draget Konsekvenserne af den Forberedelsesmaade, der er fulgt, thi netop naar man sammensætter en Kommission, der skal forberede en Revision af Næringsloven, saaledes som det her er sket, af de interesserede Parter, burde man efter min Mening have søgt for, at Lovgivningsmagten nøje fik at vide, hvad disse forskellige Mennesker nu mente om Tingene, hvilke Krav de havde. At deres Opfattelser havde været indbyrdes modstridende, vilde vel ikke have forvirret os Lovgivere, thi det er vi jo ikke helt ukendte med, men vi vilde da have haft et andet Grundlag end det, vi i sin Tid havde ved Otto Müllers Lovudkast, et Grundlag, som ogsaa havde sin store Værdi; vi vilde have haft et virkelig gennemgribende, tilbundsgaaende Kendskab til de forskellige Næringsinteresser ude i Samfundet, der gensidig hver Dag strider mod hinanden indbyrdes. Derfor maa jeg beklage, at Næringslovskommissionen er gaaet en helt anden Vej, idet den nemlig har anset det for nødvendigt at tilvejebringe et Slags Kompromis, at udjævne og derigennem halvvejs tilsløre de store, gennemgribende Meningsforskelligheder, som er blevet gjort gældende indenfor Kommissionen.

Jeg tror, at denne Næringslovskommission er et klassisk Eksempel paa, hvorledes saaledes nedsatte Kommissioner *ikke* burde arbejde. Det er nemlig ikke de af Regeringen eller Rigsdagen eller det offentlige nedsatte Kommissioners Sag at være Lovgivningsmagt. Jeg ved ikke, hvorledes det gaar til, men det er, ligesom der farer en falsk Ærgerrighed i de Mennesker, saa de siger: Nu skal vi nok klare det, nu bliver vi indbyrdes enige, den ene slaar af paa det ene, den anden paa det andet, og saa laver vi et Lovforslag med Paragraffer, Motiver og hele Historien. Men det er jo slet ikke deres Hverv; det er Regeringens og Rigsdagens Hverv at skabe disse Lovsformer, at foretage den Afvejning mellem de ind-

byrdes stridende Interesser og derigennem faa det forhaabentlig organiske Udtryk for det samlede Samfunds Interesser frem. Derfor vilde disse Mennesker have gjort os en langt større Tjeneste ved i Stedet for at komme med nogle Bemærkninger hist og her, dit og dat rent antydningvis, netop at have ladet os til Bunds faa at vide, hvor gennemgribende Uenigheden i Virkeligheden er.

Desuden sætter en saadan Behandling af Sagen ogsaa Regeringen under surcoup, den stiller Regeringen i en saare vanskelig Stilling; thi naar Regeringen staar overfor dette, at en maaske ikke af dette Ministerium, men af et andet Ministerium nedsat Kommission — den var ikke nedsat af det i Øjeblikket siddende Ministerium, men der er jo altid en vis Kontinuitet i Statsstyrelsen — afleverer et Lovforslag, om hvilket det maa siges, hvad der ogsaa gælder i dette Tilfælde, at det er et dygtigt og omhyggeligt gennemarbejdet Lovforslag, saa har Regeringen ondt ved at gøre andet end netop det, som den her har gjort, at fremsætte Lovforslaget med de Ændringer, den anser for absolut nødvendige, fordi det paa visse enkelte Punkter kan være i afgørende Strid med, hvad Regeringen mener. Derigennem kommer vi jo til at mangle et Led i det hele, for havde der nu foreligget en Kommissionsbetænkning med saa og saa mange Mindretal, saa havde Regeringen af Omstændighederne været tvunget til at skabe sig sin egen Opfattelse paa hvert enkelt Punkt. Dette fører til saadanne Forslag, som vi har set det Gang paa Gang, og jeg skulde være den sidste til at bebrejde Regeringen dens Fremgangsmaade, for jeg synes, den er tvunget af Omstændighederne til at bære sig saaledes ad. Men dette forskyder efter min Mening hele Tyngdepunktet, som bør ligge i Arbejderne i Ministeriet og i Rigsdagen og ikke flyttes ud til Kommissioner, der væsentlig er sammensat af de interesserede Parter. Vi kan saamænd faa nok af Interessepolitik indenfor Rigsdagen, hvor vi dog alle skulde være indstillet paa at drive Samfundspolitik og ikke Klassepolitik, Statspolitik og ikke Næringsklassepolitik. Vi har alle ondt nok ved at væрге os imod den Indflydelse, der kommer fra den Stand, det Milieu, vi tilfældig tilhører. Som Følge deraf maa de Ting skilles fra hinanden. Det er en god Ting at faa at vide, hvorledes Meningerne bryder sig i det store Samfund, men vi skal ikke paavirkes deraf — jeg taler her om Lovgivningsmagten som Helhed, saavel Ministeriet